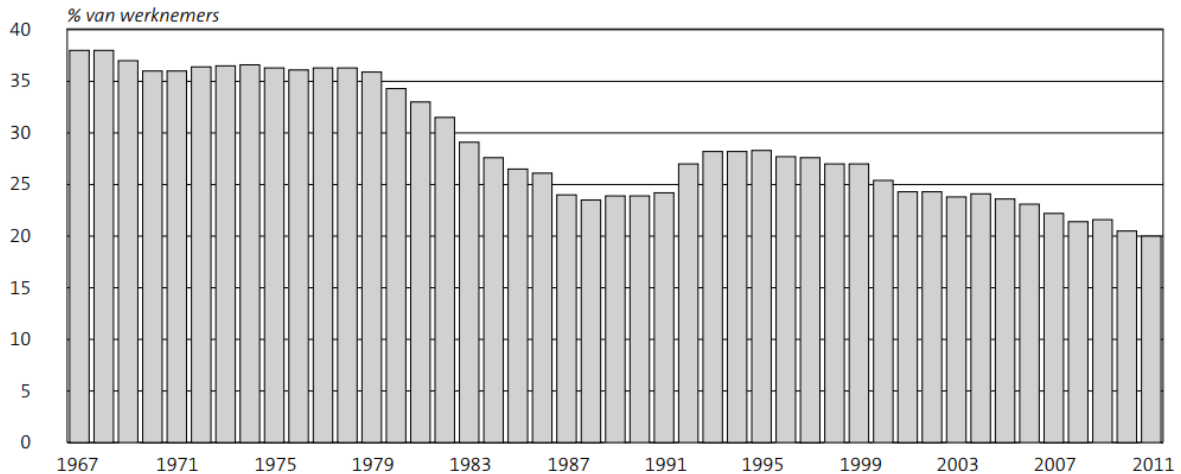

Opgave 1. Onderhandelen AM

Vakbonden doen de collectieve loon onderhandelingen voor de werknemers aangesloten bij de vakbond. Aangesloten werknemers betalen elke maand €20,-- contributie aan de vakbond. Ook niet aangesloten werknemers, bij de bedrijven of de bedrijfstak, waarmee onderhandeld wordt, profiteren van het werk van de vakbonden.

In de loop van de afgelopen decennia is de organisatiegraad van de vakbonden steeds verder afgenomen.

Bestudeer de pay-off matrix en beantwoord daarna onderstaande vragen.

- Leg uit hoe meeliftgedrag, de collectieve belangen van werknemers in een bedrijfstak, schaadt.

Het collectieve belang van werknemers is werk en een goed loon. De vakbond heeft een steeds lagere onderhandelingsmacht. Het werk stil leggen als dwangmiddel wordt steeds moeilijker als er minder mensen mee doen, waardoor het collectieve eindresultaat (hogere lonen) minder snel wordt behaald.
- Leg uit hoe meeliftgedrag een negatieve druk kan geven op de organisatiegraad van de vakbond in deze sector.

Als leden van de vakbond zien dat andere werknemers gelijk profiteren zonder lid te zijn zullen ze makkelijker overwegen om ook hun lidmaatschap op te zeggen. Daardoor daalt de organisatiegraad.
- Leg uit hoe meeliftgedrag het individuele belang van de collega's die wel bij de vakbonden zijn aangesloten, schaadt.

Leden moeten steeds meer contributie per persoon betalen naarmate de organisatiegraad daalt. De onderhandelingskosten van de vakbond dalen namelijk niet.

In sommige landen is er sprake van collectieve dwang als het gaat om vakbondslidmaatschap. Iedereen is verplicht lid te worden van de vakbond in de

sector, als je in die sector werkt. Lange tijd was dit in Nederland niet nodig omdat de sociale norm was dat je lid werd van de vakbond.

4. Leg het nut van collectieve dwang door de overheid uit, als het gaat om lidmaatschap van een vakbond.
De kosten van onderhandelingen worden verdeeld onder alle belanghebbenden.
Sterke vakbonden heeft als uitkomst hogere lonen voor de werknemers, en daardoor een stijgende welvaart (zolang de hoge lonen niet de internationale concurrentiepositie aantasten)
5. Leg de zin: “Lange tijd was dit in Nederland niet nodig omdat de sociale norm was dat je lid werd van de vakbond” uit.
De “sociale norm” betekent dat iedereen zich aansloot omdat het “not done” was om je niet aan te sluiten. Iedereen deed het, dus jij ook.